

Recenzja

**dorobku naukowego i osiągnięcia habilitacyjnego Pana doktora Václava Bělíka
w związku z postępowaniem habilitacyjnym o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika**

Podstawa prawna i formalna opracowania recenzji

Habilitant, zgodnie z art. 221 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) przedstawił następujące formalne dokumenty, które były przedmiotem moich analiz:

- Wniosek przewodni.
- Kopia dokumentów potwierdzających zdobyte wykształcenie w tym kopię potwierdzającą posiadanie stopnia doktora.
- Autoreferat przedstawiający opis kariery zawodowej oraz istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej, wraz z kopiami dokumentów potwierdzającymi określone osiągnięcia, w szczególności dotyczących staży naukowych, grantów, publikacji powstałych w wyniku prowadzenia badań w więcej niż jednej jednostce naukowej.
- Wykaz osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny.

Podstawą oceny dorobku naukowego Habilitanta były następujące kryteria, zgodne z zapisem art. 219 p. 1. w/w ustawy:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

- c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Sylwetka Habilitanta

Václav Bělík uzyskał tytuł zawodowy licencjata w 2001 roku a następnie magistra w 2003 roku na Wydziale Pedagogicznym, Uniwersytetu w Hradec Kralove. Dyplom doktora pedagogiki (Ph.D.) uzyskał w 2007 roku na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu po odbyciu studiów doktoranckich zakończonych egzaminem końcowym i obroną pracy doktorskiej z pedagogiki na temat *Problematika sociálních deviací v pregraduální přípravě učitelů (Problematyka dewiacji społecznych w specjalnym przygotowaniu nauczycieli)*. Na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Mateja Bela w Banskej Bystricy w 2018 roku uzyskał dyplom docenta (doc.). Podstawą była obrona pracy habilitacyjnej przed radą naukową Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Mateja Bela w Banskej Bystricy. Tytuł pracy habilitacyjnej brzmiał: *Současný stav a problémy prevence rizikového chování v školním prostředí a možnosti její profesionalizace v České republice. (Stan aktualny i problémy profilaktyki zachowań ryzykownych w środowisku szkolnym i możliwości jej profesjonalizacji w Republice Czeskiej)*. Skany dyplomów potwierdzających posiadanie stopnia naukowego znajdują się w załączonej dokumentacji. Ponadto w 2009 roku zdał specjalny egzamin z pedagogiki w Katedrze Pedagogiki Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Karola w Pradze zakończony przyznaniem tzw. „małego doktoratu” (PhDr.).

Habilitant Václav Bělík od 2004 roku pracuje w Katedrze Patologii Społecznej i Socjologii Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Hradec Králové. Od 2020 r. pełni funkcję dyrektora Instytutu Studiów Społecznych. Od tego samego roku jest członkiem organu doradczego Zakładu Karnego w Pardubicach. Ma też praktykę nauczycielską.

Jak wynika z powyższej charakterystyki Václav Bělík spełnia formalny warunek (posiada stopień doktora), który umożliwia mu ubieganie się o stopień doktora habilitowanego.

Ocena dorobku naukowego i pozostałych osiągnięć naukowych, udział w projektach badawczych, kierowanie projektami

Analiza dorobku naukowego dr. Václava Bělíka dowodzi, że w dwóch projektach badawczych pełnił On rolę koordynatora, w dwóch pełnił rolę współkoordynatora a w ośmiu był wykonawcą projektów, które są ściśle związane z problematyką zachowań ryzykownych i ich profilaktyką. Efektem udziału w projektach są liczne publikacje Autora a także działania sprzyjające podnoszeniu jakości kształcenia studentów na kierunkach pedagogicznych poprzez przygotowanie kursów edukacyjnych ukierunkowanych na wiedzę i umiejętności z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych. Z punktu widzenia oceny dorobku naukowego związanego z postępowaniem o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego jako najważniejsze oceniam następujące projekty:

1/ *Zmiany w zapobieganiu ryzykownym zachowaniom u dzieci i młodzieży* Václav Bělík był kierownikiem projektu (finansowanie: Ministerstwo Edukacji Republiki Czeskiej). Efektem projektu była monografia naukowa *Patologia społeczna – wybrane zagrożenia dla pedagogów*.

2/ *Nauczyciel jako ofiara ryzykownych zachowań uczniów i rodziców* Václav Bělík był kierownikiem projektu (finansowanie: Ministerstwo Edukacji Republiki Czeskiej) Efektem projektu była publikacja „*Nieświadomy rodzic w cyberświecie*”.

3/ *Zapobieganie ryzykownym zachowaniom w Internecie* Projekt KEGA - Międzynarodowy kierownik projektu: doc. PhDr. Mario Dulovics, Uniwersytet Mateja Bela w Banskiej Bystricy Václav Bělík był członkiem zespołu badawczego. Efektem projektu był zbiór publikacji naukowych poświęconych profilaktyce ryzykownych zachowań w środowisku wirtualnym.

4/ *Bezpieczeństwo środowiska szkolnego - nowe wyzwanie dla nauczycieli szkół podstawowych i średnich* – kierownik projektu: prof. I. Emmerová, Wydział Pedagogiczny Ružomberok, Václav Bělík był członkiem zespołu badawczego. Efektem projektu była publikacja w czasopiśmie zagranicznym „*Profilaktyka zachowań ryzykownych i problematycznych uczniów jako czynnik tworzenia bezpiecznego środowiska szkolnego*”.

5/ Projekt V4 *The risks of the virtual environment in the V4 / Zagrożenia środowiska wirtualnego w V 4.* – Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki. Efektem był udział w konferencji finałowej poświęconej specyfice środowiska wirtualnego w odniesieniu do dzieci i młodzieży oraz opracowanie materiałów metodycznych, udział w raporcie końcowym dla partnera czeskiego.

Wszystkie tematy badawcze Autora są związane pośrednio i bezpośrednio z tematyką cyklu habilitacyjnego. Václav Bělík jest autorem 2 monografii, 34 rozdziałów w monografiach zbiorowych, 26 artykułów naukowych, 7 podręczników i tekstów dydaktycznych, 15 zadań badawczych i 23 sprawozdań z badań. Posiada 115 cytowań w kraju i 86 za granicą. Według Google Scholar łączna liczba cytowań wynosi 201, indeks H 7.

Ocena osiągnięcia habilitacyjnego

Zgodnie z art. art. 219 1 pkt 2b ustawy, przytoczonej powyżej, Habilitant zaprezentował jako osiągnięcie habilitacyjne cykl artykułów mieszczących się w problematyce: *Profilaktyka społeczna zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży w aspekcie fundamentalnych paradygmatów pedagogiki społecznej i pedagogiki resocjalizacyjnej*.

Spośród przedstawionego wykazu 12 powiązanych tematycznie tekstów naukowych wskazanych jako osiągnięcie habilitacyjne znajduje się 6 samodzielnych publikacji i 6 we współautorstwie (dokumentacja zawiera oświadczenia współautorów publikacji o ich udziale procentowym). Prezentowany zbiór publikacji świadczy o zaangażowaniu Habilitanta w tematykę pedagogiki społecznej. Od przeszło 12 lat zajmuje się problematyką patologii społecznych oraz działań profilaktycznych. Tematykę tę oceniam jako ważną, aktualną i

intersującą poznawczo z kilku powodów. Po pierwsze społeczno-pedagogiczne aspekty profilaktyki i interwencji stanowią istotny problem społeczny o zasięgu międzynarodowym, który wymaga dzisiaj uwagi badaczy, decydentów oraz praktyków, aby zapewnić nauczycielom, wychowawcom i rodzicom odpowiednie narzędzia i wsparcie w ich codziennej praktyce. Václav Bělík porządkuje i systematyzuje dotychczasową wiedzę na ten temat. Po drugie rola zawodowa pedagoga społecznego, choć istotna i szeroko zakorzeniona w praktyce, wciąż nie jest w pełni odzwierciedlona w ustawodawstwie. Po trzecie zachodzi potrzeba systemowych zmian związanych z działalnością profilaktyczną zachowań ryzykownych. Václav Bělík nie tylko dostrzega te potrzeby, w sposób wieloaspektowy bada, analizuje, interpretuje zjawisko, poszukuje jego uwarunkowań, ale też proponuje pewne kompleksowe rozwiązania możliwe dla lokalnej polityki publicznej co stanowi dodatkową wartość w zakresie upowszechniania nauki.

Václav Bělík ubiegający się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika wyodrębnił następujące obszary w podejmowanych przez siebie tematach badawczych:

- rozwoju pedagogiki społecznej, jej teoria i praktyka,
- profilaktyki ryzykownych zachowań, szczególnie w odniesieniu do dzieci i młodzieży,
- aktualne problemy z zakresu patologii społecznej i możliwości zapobiegania im w przypadku dzieci i młodzieży,
- poradnictwo w zakresie pracy społeczno-wychowawczej w rodzinach,
- profilaktyka w środowisku szkolnym,
- możliwości edukacji nauczycieli w zakresie pedagogiki społecznej i patologii społecznej.

W monografii pt. *Sociální patologie – vybraná ohrožení pedagoga/ Patologia społeczna – wybrane zagrożenia dla wychowawców* (Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2022) napisanej we współautorstwie z 30% udziałem Václava Bělíka autorzy omawiają biologiczny, psychologiczny i socjologiczny kontekst przyczynowości dewiacji społecznych w ich międzynarodowym ujęciu. Najistotniejsza część tej monografii, autorstwa Habilitanta, przedstawia wyniki przeprowadzonych na Słowacji badań ilościowo-jakościowych dotyczących doświadczeń szkolnych metodyków profilaktyki i doradców wychowawczych, którzy wskazali na wielowymiarowość problemów pojawiających się w środowisku szkolnym, sposobów, w jaki poszczególne szkoły są przygotowane do zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych. Uważam, że badania te mają dużą wartość, ponieważ ukazują, iż społeczno-pedagogiczne aspekty profilaktyki i interwencji w obszarze patologii społecznej są integralną częścią pracy nauczycieli. Zrozumienie tych zagadnień jest kluczowe dla skutecznego radzenia sobie z problemami społecznymi w środowisku szkolnym, co ma bezpośredni wpływ na jakość pracy nauczycieli i bezpieczeństwo uczniów. W wielu badaniach międzynarodowych wskazuje się, że nauczyciele, którzy nie mają odpowiedniego wsparcia w radzeniu sobie z tymi problemami, mogą odczuwać wyczerpanie emocjonalne, stres zawodowy, a nawet wypalenie zawodowe. Z drugiej strony, nauczyciele, którzy są dobrze przygotowani do działań profilaktycznych i interwencyjnych, mogą w znaczący sposób wpłynąć na poprawę sytuacji uczniów oraz na redukcję zjawisk patologicznych w swoim otoczeniu.

Drugą monografią wskazaną przez Habilitanta jest współautorska monografia pt. *Aktuální otázky sociální patologie a sociální pedagogiky / Aktualne zagadnienia patologii społecznej i pedagogiki społecznej* (Hradec Králové: Gaudeamus, 2022) opracowana również z 30% udziałem Václava Bělíka. Jego naukowy wkład w to dzieło polega na wskazaniu obszarów koniecznych do głębszych badań skoncentrowanych na negatywnych zjawiskach związanych z technologiami informacyjnymi, takimi jak cyberprzemoc, cyberstalking, seksting, uwodzenie online i inne cyberzagrożenia, które mają kluczowe znaczenie w dzisiejszym świecie, szczególnie w kontekście dzieci i młodzieży. Wzrost tych zjawisk w świecie wirtualnym stwarza poważne zagrożenia dla bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego młodych osób, co sprawia, że ich badanie i przeciwdziałanie jest priorytetem. Václav Bělík nie tylko diagnozuje aktualne problemy, ale także wskazuje na konieczność zmian w systemie profilaktyki, dostosowując działania do nowych zagrożeń pojawiających się w środowisku wirtualnym. Autor opracował zasady systemowych zmian w tym zakresie. Wartość tego opracowania polega na dostarczeniu wiedzy, która jest niezbędna do skutecznego planowania działań profilaktycznych w szkołach, które mogą zminimalizować skutki cyberzagrożeń.

Monografia pt. *Rodina v prevenci rizikového chování žáků/ Rodzina w profilaktyce zachowań ryzykownych uczniów* Hradec Králové: (Hradec Králové: Gaudeamus, 2019), obejmującej 50% udziału Václava Bělíka. Ciekawej poznawczo wiedzy dostarczyły badania ośmiu studiów przypadków przeprowadzone przez Václava Bělíka, w których przedstawił wybrane typy rodzin z problemami w kontekście ryzykownych zachowań dzieci. Ponadto obaj współautorzy na podstawie badań sondażowych nad doświadczeniami nauczycieli wskazali skuteczne formy wsparcia dla rodziców i sposoby zachęcania ich do współpracy z nauczycielami, doradcami wychowawczymi i szkolnymi metodykami profilaktyki w zapobieganiu zachowaniom ryzykownym.

Prevence rizikového chování žáků z pohledu pedagogů./ Profilaktyka zachování rizikowných učňů z punktu widzenia pedagogů (Hradec Králové: Gaudeamus, 2018) to monografia, w której udział Václava Bělíka to 50% wkładu. Badania sondażowe na temat profilaktyki zachowań ryzykownych przeprowadzone zostały w grupie czeskich nauczycieli szkół podstawowych, szkolnych metodyków profilaktyki i doradców wychowawczych. Zidentyfikowano problemy (zachowania ryzykowne), z którymi nauczyciele najczęściej spotykają się w swojej szkole oraz obszary, które nauczyciele szkół podstawowych postrzegają jako tzw. dobre praktyki. Autorzy badań wskazali ponadto, w jakich sytuacjach nauczyciele szkół podstawowych czują się bezradni i jakie mają potrzeby doskonalenia w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych. Z kolei wywiady fokusowe pozwoliły ustalić, jak szkoły korzystają z doświadczeń ekspertów zajmujących się profilaktyką zachowań ryzykownych. Jako wartościowe można uznać wskazane rekomendacje w zakresie rozwiązań legislacyjnych, jak i w zakresie profesjonalizacji wdrażania profilaktyki w środowisku szkolnym.

Václav Bělík jest jednym ze współautorów - pracowników naukowych Katedry Patologii Społecznej i Socjologii na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Hradec Králové - *Słownika patologii społecznej/ Slovník sociální patologie*. (Praha: Grada, 2017), który jest pierwszą tego typu publikacją w środowisku czeskim, która jest przydatna dla studentów

kierunku pedagogika społeczna, kierunków nauczycielskich oraz patologii społecznej i profilaktyki, ale także dla teoretyków i praktyków zainteresowanych pokrewnymi dziedzinami, takimi jak pedagogika społeczna, pedagogika specjalna, praca socjalna i nauka o uzależnieniach. Terminy w publikacji są ułożone alfabetycznie i zawierają wykorzystane źródła i odsyłacze do literatury. Wartość *Słownika* dostrzegam w tym, iż w sposób istotny zostały zdefiniowane terminy związane z patologiami społecznymi a tym samym mogą zapobiec potoczności ich stosowania w dyskursie naukowym i metodycznym.

Monografia współautorska pt. *Prevence rizikového chování ve školním prostředí: pro studenty pomáhajících oborů./ Profilaktyka zachováň rizikových v šrodowisku školnym: dla uczniów kierunków pomocowych.* (Brno: Tribun EU, 2016) to opracowanie o charakterze podręcznikowym i wdrożeniowym. Przedstawione są w nim bowiem praktyczne przykłady programów profilaktycznych, które są realizowane w poradniach szkolnych a dotyczą aspektu organizacyjnego, metod działań społeczno-wychowawczych, poszczególnych podmiotów profilaktyki i standardów oraz innych ważnych zagadnień profilaktyki w środowisku szkolnym. Podręcznik jest adresowany przede wszystkim dla studentów pedagogiki i pedagogiki społecznej, pomocny w rozwijaniu umiejętności samodzielnego konstruowania programów profilaktycznych.

Lektura współautorskich monografii pozwala stwierdzić, że wieloaspektowa, zgodna z wyodrębnionymi przez Habilitanta obszarami tematycznymi, analiza zagadnienia profilaktyki zachowań ryzykownych poprzedzona była badaniami prowadzonymi zespołowo w sposób dobrze przemyślany, przy stosowaniu kilku podejść w większości wspartych na metodzie wywiadu. Wyniki tych badań wzbogacają naukową refleksję z pedagogiki społecznej a materiał empiryczny stał się okazją do popularyzacji wiedzy w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych w środowisku szkolnym.

Wśród sześciu samodzielnych opracowań Habilitanta znajdują się dwie książki i trzy artykuły w języku angielskim w czasopismach naukowych, jeden rozdział w monografii, które ukazały się wcześniej niż wyżej analizowane monografie.

Školské poradenské pracoviště jako prostor pro realizaci prevence rizikového chování ve školním prostředí./ Poradnia školna jako przestrzeń wdrażania profilaktyki zachowań ryzykownych w środowisku szkolnym (In) *Acta sociopathologica IV: ohrožení dítěte v kontextu společenských změn.* (Hradec Králové: Gaudeamus, 2017). Wartość tego opracowania polega na uporządkowaniu wiedzy dotyczącej roli zawodowej oraz kompetencji członków tzw. szkolnego systemu poradnictwa - metodyka profilaktyki szkolnej i doradcy edukacyjnego w środowisku szkolnym oraz pedagoga społecznego w szkole. Specyfikę kompetencji wiąże Autor m.in. wobec potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami, opieki nad uczniami defaworyzowanymi i zdolnym oraz rozwiązywaniem problemów związanych z uczęszczaniem do szkoły.

What are the potential ways to solve the issue of professionalization of risk behaviour prevention in school environment?/ Jakie są potencjalne sposoby rozwiązania problemu profesjonalnej profilaktyki zachowań ryzykownych w środowisku szkolnym?) w: *Social Pathology and Prevention.* 2 (2) /2016. Tekst ten wpisuje się w problematykę kształcenia

uniwersyteckiego przygotowującego specjalistów ds. zapobiegania zachowaniom ryzykownym, którzy następnie rozpoczynają pracę w szkołach. Odwołując się do swoich badań oraz badań innych autorów zwraca uwagę na niewystarczające kształcenie w tym zakresie i takie niepokojące zjawiska, jak: niski poziom kwalifikacji tych specjalistów, ale też niski stopień motywacji szkół do tworzenia warunków do efektywnej pracy takich specjalistów.

Examples of good practice in the prevention of social deviance/ Przykłady dobrych działań w zapobieganiu dewiacjom społecznym (Brno: Tribun EU, 2015). Jest to opracowanie o charakterze podręcznikowym i wdrożeniowym (podobnie jak w/w z 2016 roku), w którym zaprezentowana jest metodologia tworzenia programów profilaktycznych, lecz polecanych w tej publikacji nauczycielom i studentom kierunków pedagogicznych.

Tekst pt. *Three perspectives on social pathology. Social Pathology and Prevention./ Trzy perspektywy patologii społecznej* (2015) jest teoretycznym uzasadnieniem istoty zjawiska patologii widzianym przez Autora jako problem społeczny oraz jako potrzebę kształcenia specjalistów w zakresie przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym oraz w kontekście kompetencji pedagogów w zakresie profilaktyki.

W tekście pt *Trendy v profesionalizaci školské prevence rizikového chování v českém prostředí/ Tendencje w profesjonalizacji szkolnej profilaktyki zachowań ryzykownych w środowisku czeskim* (In) *Acta sociopathologica II* (Gaudeamus, 2015) Václav Bělík przedstawia uzasadnienia dotyczące konieczności profesjonalizacji problemu profilaktyki zachowań ryzykownych w środowisku szkolnym. Odpowiedzi poszukuje w aktualnej koncepcji wdrażania profilaktyki zachowań ryzykownych w czeskich szkołach oraz w koncepcjach realizowanych w innych krajach.

Monografia pt. *Rizikové chování a jeho prevence v terciárním vzdělávání pedagogů* (Hradec Králové: Gaudeamus, 2012) zawiera analizę materiału pojęciowego tzw. Ramowych Programów Edukacyjnych (RPE) w odniesieniu do problematyki dewiacji społecznych. Autor przeprowadził badania, które dostarczyły wiedzy na temat tego, jak wydziały pedagogiczne w Republice Czeskiej realizują kształcenie studentów w zakresie rozwijania kompetencji przygotowujących przyszłych nauczycieli do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami w środowisku szkolnym. Autor zastosował metody sondażu diagnostycznego i analizy dokumentów. Zaznaczyć należy, że szereg postulatów zawartych w monografii znalazło odzwierciedlenie we wdrożeniu ich w praktykę czeskiego uniwersyteckiego kształcenia przyszłych nauczycieli.

Przedstawiony przez Habilitanta cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych należy uznać za spójny i logiczny, powiązany ze szczegółowymi naukami pedagogicznymi, którymi są pedagogika społeczna i pedagogika resocjalizacyjna. W ich obszarze wyłoniona została jedna z najbardziej istotnych poznawczo problematyka dotycząca profilaktyki społecznej zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, kompetencji pedagogów związanych z przeciwdziałaniem tym zachowaniom, metodologii tworzenia programów profilaktycznych i modyfikacji kształcenia uniwersyteckiego w kontekście przygotowania przyszłych nauczycieli do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami w szkole. Autor w swojej karierze naukowej konsekwentnie i wielostronnie bada i opisuje a także wdraża do praktyki cenne propozycje.

Cykl ocenianych publikacji uważam za bogaty informacyjnie, wnoszący znaczący wkład w rozwój wymienionych wyżej subdyscyplin pedagogicznych, w rozwój metodologii społecznych badań ilościowych i jakościowych oraz co należy pozytywnie ocenić transmisji teorii do praktyki pedagogicznej w zakresie zmiennej, którą jest „profilaktyka”. Daje to świadectwo dobrego przygotowania Václava Bělíka do pracy naukowej,

Ocena istotnej działalności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej

Václav Bělík jest członkiem Rad Naukowych: Wydziału Polityki Publicznej Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Hradec Králové, w których stanowi eksperckie wsparcie w ramach tematyki związanej z pedagogiką społeczną, patologią społeczną i profilaktyką. Jest członkiem organu doradczego dziekana Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Hradec Králové w zakresie oceny jakości pracy naukowej i dorobku publikacyjnego. Jest ponadto członkiem Międzynarodowego Panelu Ewaluacyjnego do oceny jakości działalności naukowej i pedagogicznej Uniwersytetu Jana Amosa Komeńskiego w Pradze na podstawie zgody Ministerstwa Edukacji Republiki Czeskiej. Recenzuje teksty w takich m.in. czasopismach zagranicznych, jak: *Contact, Social pathology and prevention, Prevention* i innych.

Václav Bělík współpracuje z Katedrą Pedagogiki Uniwersytetu Mateja Bela (Słowacja) oraz Akademią WSB Dąbrowa Górnicza przy organizacji cyklicznej konferencji *Socialia*, którą w 1997 roku zainicjował prof. dr Blahoslav Kraus na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Hradec Králové. Habilitant jest stałym członkiem komitetu naukowego tej konferencji.

Habilitant odbył 9 staży i pobyków na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Mateja Bela w ramach wspólnych projektów naukowych (V4, Vega, Kega).

Václav Bělík jest więc osobą aktywną i zaangażowaną w wieloraką działalność naukową nie tylko w kraju, ale i za granicą. Współpracuje w badaniach zespołowych krajowych i międzynarodowych. W obszarze działalności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej dr Václav Bělík rozwija imponująco swoją karierę.

Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne i popularyzujące naukę

Również działalność dydaktyczną Václava Bělíka realizowaną głównie w Instytucie Studiów Społecznych na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Hradec Králové należy ocenić wysoko. W ramach studiów licencjackich i magisterskich prowadzi przedmioty w formie wykładów, ćwiczeń i seminariów dyplomowych, których treści są ściśle powiązane z Jego dorobkiem naukowym. Jest opiekunem merytorycznym kierunku studiów Patologia społeczna i profilaktyka. Prowadzi wykłady na kursach edukacyjnych dla praktyków: warsztaty o tematyce społeczno-pedagogicznej, profilaktyka cyberzagrożeń, profilaktyka zachowań ryzykownych, w tym wagarów, mobbingu i uzależnień.

Václav Bělík jest członkiem Czeskiego Towarzystwa Pedagogicznego, Czeskiego Stowarzyszenia Badań Edukacyjnych, Towarzystwa Socjologicznego Masaryka, Sekcja

Patologii Społecznej, Czeskiego Towarzystwa Kryminologicznego. Jest też członkiem kilku komisji senackich Uniwersytetu Hradec Králové.

Konkluzja

Václav Bělík spełnia wszystkie wymagania co do osoby ubiegającej się o stopień naukowy doktora habilitowanego, a mianowicie:

- ma stopień naukowy doktora – wymaganie jest spełnione;
- posiada w dorobku cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych – wymaganie jest spełnione;
- przedstawiony cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny pedagogika – wymaganie jest spełnione;
- wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, mianowicie okresowo w uczelni zagranicznej, czyli w Uniwersytecie – wymaganie spełnione.

Wobec powyższego moja opinia w sprawie nadania dr. Václavovi Bělikovi stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika jest pozytywna.

